

Protestantse Kerk

Retouradres: Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

Aan de synode van de Nederlandse Gereformeerde Kerken

Aan de synode van de Christelijk Gereformeerde Kerken,
Deputaatschap Vertegenwoordiging CGK

Uitsluitend verzonden per e-mail

Datum

30 november 2023

Ons kenmerk

2023-197

Onderwerp:

Vervolg 'Bijzondere betrekkingen'

**Dienstenorganisatie
Protestantse Kerk**

Institutionele Ondersteuning

Moderamen

Joseph Haydnlaan 2a,
Postbus 8399, 3503 RJ Utrecht
Telefoon (030) 880 18 80
info@protestantsekerk.nl
www.protestantsekerk.nl
KvK nr: 30258482
IBAN: NL74 INGB 0652 9150 00
BIC: INGBNL2A

Behandeld door:

Geliefde broeders en zusters,

In de afgelopen jaren zijn er door delegaties van uw kerkgenootschappen en van de Protestantse Kerk in Nederland gesprekken gevoerd in het zgn. 'vijfkerkenoverleg' over het aangaan van 'bijzondere betrekkingen', afspraken met betrekking tot rechten en bevoegdheden van leden en voorgangers van onze kerkgenootschappen in de andere kerkgenootschappen.

De vijf kerken waren bij de aanvang van het overleg:

- de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv);
- de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK *oud*);
- de Christelijk Gereformeerde Kerken (CGK);
- de voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland (vGKN) - deze hebben hun deelname aan de bespreking op zeker moment beëindigd (zie hierna);
- de Protestantse Kerk in Nederland (PKN)

Deze gesprekken zijn in goede sfeer verlopen en hebben uiteindelijk geleid tot de brief die wij u hierbij schrijven.

De gesprekken gingen over drie elementen, die in onze kerkorde (ord. 14-4-3) als volgt worden benoemd:

- in een regeling betreffende het over en weer verlenen van het gastlidmaatschap aan de leden van de kerken,
- in het over en weer aanvaarden van attestaties,
- in het wederzijds verlenen van de bevoegdheid tot de bediening van Woord en sacramenten aan predikanten (gemakshalve wel aangeduid als 'kanselruil').

De delegatie aan onze zijde bestond uit leden van het moderamen van de generale synode. De generale synode van de PKN had immers in april 2016 besloten, dat genoemde bijzondere betrekkingen konden worden aangegaan, en had een mandaat gegeven aan het moderamen om de synode hierin te vertegenwoordigen en een passende vorm te kiezen.

De gesprekken hebben zich over een lange periode uitgestrekt. De oorzaak hiervan lag in allerlei factoren, zoals de coronaperiode en het feit dat ook de totstandkoming van de Nederlandse Gereformeerde Kerken, als fusiekerk van de NGK en de GKv, om tijd en aandacht vroeg.

Tijdens deze periode besloten op 28 november 2021 de NGK en GKV (toen nog in staat van vereniging) 'unilateraal' de kansels voor PKN-predikanten open te stellen, en ermee akkoord te gaan dat hun predikanten zouden voorgaan in gemeenten van de PKN, terwijl ook in het het gezamenlijk overleg de informatie werd ingebracht, dat de CKG al in 2013 'unilateraal' had besloten tot kanselruil.

Dit alles heeft het moderamen doen besluiten het overleg op een praktische wijze af te ronden, en de delegaties in het inmiddels 'driekerkenoverleg' hebben hiermee ingestemd.

Als volgt:

Het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland constateert, door middel van deze brief aan u, dat de bijzondere betrekking van het *wederzijds verlenen van de bevoegdheid tot de bediening van Woord en sacramenten aan predikanten* tussen onze kerken bestaat.

Voor zover daarvoor een formele ingangsdatum nodig is, kan daarvoor de dagtekening van deze brief gelden.

Als het gaat om het gastlidmaatschap geldt om te beginnen, dat de CGK en de GKv al genoemd worden in onze generale regeling gastlidmaatschap. Het gesprek daarover in ons overleg betrof daarom alleen de NGK *oud*.

Tegelijkertijd hebben wij gezamenlijk twee dingen geconstateerd:

- Ten eerste is het toekennen van rechten aan leden van andere kerkgenootschappen binnen de CGK en NGK vooral een zaak van de lokale kerkenraden. Het maken van landelijke afspraken is daarom lastig.
- Ten tweede bestond er in ons overleg het gevoel, dat er zich op dit punt nauwelijks moeilijkheden voordoen in de praktijk van het gemeentelieven.

Beide punten gelden eveneens als het gaat om het zgn. 'attestatieverkeer'. De PKN kent het verschijnsel 'attestatie' niet meer. Aan de zijde van de NGK en de CGK is het opnieuw een zaak van de kerkenraden om leden toe te laten. En in de praktijk zijn er over en weer geen moeilijkheden om leden van de kerkgenootschappen over en weer te verwelkomen. Wij hebben daarom besloten deze zaken te laten rusten.

Wij zullen rapporteren aan onze generale synode dat genoemde bijzondere betrekking bestaat en dat wij het daarbij hebben gelaten. Na deze rapportage aan de synode zullen wij dit ook kenbaar maken aan onze gemeenten.

Wel noemen wij nog de positie van de preekconsenthouders. Bepaalde categorieën leden van de kerk kunnen binnen de PKN de bevoegdheid ontvangen om voor te gaan. De belangrijkste categorie wordt gevormd door de kerkelijk werkers in gemeenten, die niet op een andere manier kunnen voorzien in bevoegde voorgangers. De verlening van deze bevoegdheid is gebonden aan bepaalde voorwaarden, en omvat niet alle bevoegdheden die een predikant heeft. Wij hebben bemerkt, dat er in onze gemeenten de wens bestaat om ook preekconsenthouders uit uw kerkgenootschappen uit te nodigen om voor te gaan.

De bijzondere betrekking van de 'kanselruil' slaat echter niet op preekconsenthouders. Dit vergt een aparte afspraak tussen onze kerkgenootschappen, waarbij eerst onderzocht moet worden hoe de respectieve regelingen zich tot elkaar verhouden.

Binnen onze kerkgenootschappen zijn commissies actief, die zich met het verlenen van preekconsenten bezighouden. Binnen ons overleg hebben wij afgesproken, dat wij deze commissies zullen vragen met elkaar te overleggen of en zo ja, onder welke voorwaarden, het kan komen tot een wederzijdse erkenning van preekconsenten.

Wij verzoeken u deze vraag over te brengen aan uw commissie, wij zullen hetzelfde doen.

Wij noemen verder nog, voor de goede orde, dat wij met de voortgezette Gereformeerde Kerken, die vanwege personele overwegingen het overleg moesten verlaten, willen komen tot dezelfde onderlinge relatie als die er geldt tussen u en ons. Wij zullen met hen daarover contact opnemen.

Tenslotte merken wij nog op, dat wij het op prijs stellen om de communicatie over deze stap -die voor velen feitelijk niet veel nieuws is- naar onze respectieve gemeenten op elkaar af te stemmen. Hierover zullen wij graag nog nader contact met u opnemen.

In Christus verbonden, met hartelijke groet,
namens het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland,

Ds. Marco Batenburg,
preses

Dr. René de Reuver,
scriba